Poďakovanie

Prišla jeseň a s ňou aj začiatok nového školského roku. No tento je pre nás, niektoré mamičky pracujúce v Združení rodičov v MŠ, úplne iný. Nastali v ňom dve veľké zmeny.

Tou prvou je postup ratolesti do školy a s ním súvisiace domáce úlohy, prvé čiary a písmenká a prvé dôležité povinnosti. Naše deti prešli od bezstarostných hier k zodpovednejšiemu a možno už nie tak zábavnému životu.

Tou druhou je ukončenie pôsobenia v činnosti Združenia rodičov. Týmto organizovanie všetkých akcií (Vianočné trhy, Karneval, Lampášikový pochod, Veľkonočné trhy a Deň detí) prešlo do rúk "staronových" a nových mamičiek. My im so všetkým radi pomôžeme, poradíme i prispejeme nejakým tovarom, ale bude už len na nich si to všetko pripraviť a zorganizovať.

Za nás končiace a odchádzajúce mamičky Vám všetkým chcem naposledy poďakovať za Váš čas, ktorý ste venovali týmto akciám, za všetky financie, ktoré ste tu v prospech materskej školy minuli a tiež za nemalú propagáciu, ktorú ste cez svojich príbuzných a známych v okolí urobili. Je mojím vrúcnym želaním, aby sa tieto akcie aj naďalej konali a tešili veľkej obľube nielen obyvateľov z Krakovian, ale aby stále priťahovali i široké okolie.

Ďakujem všetkým mamičkám, ktoré kedykoľvek a čímkoľvek prispeli a pomohli, aby sa tieto akcie mohli konať. Obzvlášť si cením pomoc s organizovaním a prípravnými prácami pred a po akcii, bez ktorých by aj najlepšia akcia bola len zlým pokusom o peknú vec.

Chcem tu poďakovať aj za príkladnú spoluprácu so všetkými zamestnancami materskej školy. Ich pomoc bola nemalá a dobrovoľná. Ďakujeme za vašu trpezlivosť s nami a s našimi deťmi. Postarali ste sa vždy o to, aby si rodičia mohli v kľude posedieť pri káve a zákusku.

A ktoré mamičky tento rok opustili Združenie rodičov? Boli to predsedníčka Jarka Keprtová a členky Blaženka Madunická, Jarka Kubranová, Ina Hulmanová a mamičky, ktoré sa ešte do škôlky vrátia Majka Straková a Katka Zubáková.

Všetkým vám úprimne ďakujem, bez vás by to nešlo a dúfam, že sa nájdu za vás kvalitné nástupkyne z radov nových mamičiek.

za všetkých -JaK-

Z histórie hasičov v obci Krakovany (1)

Generale in capo/Hlavný veliteľ

O založení Dobrovoľného hasičského zboru nie sú, žiaľ v archíve obce Krakovany dochované žiadne písomné dokumenty. Zachovali sa nám len kroniky Požiarneho zboru Krakovany a veľké množstvo fotografií, diplomov, akékoľvek archivárne dokumentácie z Požiarnej zbrojnice (Hasičského domu).

Ešte, že máme množstvo dochovaných zapísaných písomností z kroník, z rozprávania našich predkov, skrátka tzv. ústnych tradícií. Archívy obce Krakovany a celá história obce sa datuje, ako iste vieme, od roku 1113. Počiatky hasičského zboru v našej obci siahajú do druhej polovice devätnásteho storočia. Datujú sa pravdepodobne rokom 1866, teda za Uhorského kráľovstva, koncom rakúsko-pruských vojen (Pozn. autora: Rakúsko-pruská vojna alebo nemecká vojna bola vojna o prevahu nad nemeckými štátmi v roku 1866, do ktorej proti Habsburskej monarchii vystúpilo aj Taliansko.). Iste vás bude milí čitatelia zaujímať informácia, kto bol prvým organizátorom krakovianskostrážskych hasičov a odkiaľ pochádzal. Prezradíme, že jeho priezvisko bolo Silaba, bol notárom a býval vo Vrbovom. Mal ženu, dcéru tamojšieho mlynára od Michnov z Vrbového. Jeho brat bol taktiež notárom v obci Pobedim. Keď Silaba umrel, ľudia za ním smútili, mali ho radi, pretože bol veľmi dobrým organizátorom spoločenského života a čo sa týka bezprostredne histórie našej obce, notár Silaba bol hlavným veliteľom hasičov pre obec Stráže a Krakovany. Silabovo posledné miesto odpočinku je vo Vrbovom.

Silabovým nástupcom sa stal tiež notár. Notár Mrena. Za prvej Československej republiky(aleboakchcetepredmníchovského Česko-Slovenska) velí našim hasičom obyvateľ našej obce Jozef Mišák, ktorý býval na dolnom konci (dá sa predpokladať na dnešnej Dolnej ulici). Jozef Mišák bol prvým hlavným veliteľom, ktorý svoju funkciu vykonával veľmi dlho. Uvádza sa v kronike. Do druhej polovice dvadsiateho storočia (do r. 1955) sa stáva jeho nástupcom Silvester Žažo. Po smrti veliteľa Žažu prevzal velenie Cyprian Madunický. Kronika uvádza, že bol vysoký statný muž (meral dva metre dvadsať centimetrov). Po ňom velí našim hasičom Michal Masár, železničiar, zamestnanec Československých dráh (ČSD). Jeho nástupom začína písať hasičský zbor svoju novodobú históriu. Opäť vám niečo prezradíme z kroniky. Kronika vydáva svoje svedectvo. Skúsime vám to voľne prerozprávať formou textu, samozrejme. Veliteľ Masár, ako sme už spomenuli, bol zamestnancom štátnych dráh, logicky mal cestu vlakom zdarma. Často chodieval do Bratislavy na nákup hasičských potrieb k obchodníkovi, súkromníkovi Palermovi. Nakupoval prevažne za svoje peniaze, menšou časťou prispievala obec. Táto novodobá história hasičského zboru a záslužná práca veliteľa Michala Masára vyústila v jeseni roku 1949 do slávnostného otvorenia novej budovy Požiarnej zbrojnice v Krakovanoch (nachádzajúcej sa na dnešnom Námestí svätého Floriána). S bratislavským obchodníkom Palermom a nákupmi u neho súvisí i fakt, že veliteľ Masár dostáva do daru od obchodníka Palerma za verné nákupy sochu svätého Floriána /Pozn. autora: (Florián z Lorchu, z lat. Florianus) je katolícky svätec, patrón hasičov, pekárov, hrnčiarov, hutníkov, taktiež ochranca pred neúrodou, búrkou aj suchom)/ ktorú umiestňuje na veži Požiarnej zbrojnice (alebo, ak chcete Hasičského domu) v Krakovanoch.

Po Michalovi Masárovi preberá funkciu veliteľa Jarolím Sedlák, po ňom Jozef Augustín, ktorého otec patril medzi starých skúsených hasičov. V bývalej obci Stráže bol prvým veliteľom Juraj Žažo, po ňom bol Michal Valo, Ján Valo, František Stredský, ďalší menovec Jozef Valo. Ten zohráva medzník. Po zlúčení obce Stráže s obcou Krakovany pod súčasný názov Krakovany prestáva byť veliteľom a odovzdáva funkciu Cyprianovi Madunickému. Tomu statnému mužovi. K novodobej histórii, resp. blízkej minulosti sa vrátime v dokumentačnom mapovaní nádhernej histórie Dobrovoľného hasičského zboru v Krakovanoch postupom času.

Z veliteľstva sme sa dostali v tomto našom rozprávaní po Michala Masára, ktorým sa započala písať novodobá história hasičstva v našej obci. Medzi predsedov a veliteľov novodobejšej histórie boli napr. Peter Radoský, Jozef Ravas – predseda Dobrovoľného hasičského zboru v Krakovanoch, Jozef Augustín – veliteľ, sa vrátime neskôr.

Touto staťou sme vám, milí čitatelia HLAS-u Krakovian, priblížili prvopočiatky hasičskej práce z hľadiska historicko-dokumentačného s akcentom na zachované záznamové materiály v príslušných archívoch so zameraním na vedúce funkcie Dobrovoľného hasičského zboru v Krakovanoch po veliteľa Michala Masára. Vedzte, že práca v archívoch vyžaduje nemálo práce a vždy vám odokryje nové a nové historicko-dokumentačné poznatky.

***

Podľa Kroniky Požiarneho zboru KRAKOVANY vybral a túto stať pre HK pripravil:

Martin GONO

„PÝCHOU MLADÝCH JE ICH SILA, KRÁSOU STARÝCH ĽUDÍ SÚ ICH ŠEDINY."

Žijú medzi nami. Tichúčko, dôstojne. Naši spoluobčania, ktorí už čo-to pamätajú. Tvár im zdobia hlboké vrásky a strieborné vlasy, telo sa im pomaličky zohýba pod ťarchou prežitých rokov a z pokory za tým, čo prežili a pred tým, čo ich ešte čaká.

Už je to dávno, čo chodili do školy, vystrájali po humnách, pásli husi pri Holeške.

Čas beží míľovými krokmi a pri nikom z nás nestojí. Každý z nás bol raz dieťaťom a každý z nás raz v živote, ak Boh dá zdravia, bude niesť na chrbte niekoľko krížikov, ktoré ho budú ťahať k zemi.

Ale všetci žijeme svoj život pod tým istým slnkom, sme tu a teraz. A každý z nás tu má svoje miesto. Každý je užitočný a pre spoločnosť potrebný. Mladí ľudia majú veľa sily, energie, vedia sa rýchlo učiť a nič ich nebolí.

Ale najlepšie buchty sú vždy tie od babičky, aj rozprávky vie rozprávať najlepšie ona. A prázdniny u nej, pohladenie jej vráskavou nežnou rukou, jej úsmev na tvári... nič na svete nenahradí.

A dedko? Ten vie predsa vždy a všetko opraviť a tiež vie, ako čo pestovať. Na jeho kolenách bol aj ten najmenší vždy najsilnejším na svete.

Naši starí rodičia, sú vždy doma, keď ich potrebujeme, majú čas a nikam sa neponáhľajú. Nie sú skúpi na slovo, radu, či príjemnú spomienku.

Starý človek je vzácny. Je to dar spoločnosti, ak sa vie o svoje skúsenosti podeliť, ak vie tie svoje krásne šediny darovať mladším, menej skúseným.

Naše babičky, staré mamy, krstné mamy, mamy, tety, stryné, i Vy naši deduškovia, starí otcovia, otcovia, ujovia, či strýcovia!

Vážení spoluobčania v Domove opatrovateľskej služby!

Pri príležitosti mesiaca október, Mesiaca úcty k starším, Vás úprimne pozdravujeme, vážime si Vás a prajeme Vám veľa lásky, úcty a pevného zdravia na tele i na duši.

Výbor MsSČK Krakovany

HUDBA

Unikátna edícia OPUS-u

Hudobné vydavateľstvo OPUS štartuje od septembra 2009 unikátnu dramaturgickú edíciu pod názvom OPUS 100, ktorá si za svoj cieľ stanovila zmapovať to najzaujímavejšie, čo vyšlo pod podnikovým znakom OPUS-u počas celej jeho histórie. Podtitul edície má výstižný názov Sto základných albumov a interpretov. V priebehu štyroch rokov postupne vyjde sto 2CD kompletov, ktoré predstavia to najzaujímavejšie, čo sa nachádza v archívoch OPUS-u. Objavia sa reedície už vydaných CD, ale neraz pôjde o úplne prvé vydanie albumov, doteraz na CD nevydaných, prípadne dlhodobo nedostupných.

Tituly edície OPUS 100 budú vychádzať v jesennej a jarnej sezóne, vždy tri mesiace po sebe (september, október, november, resp. február, marec, apríl) a v každom z uvedených mesiacov vyjdú vždy štyri tituly súčasne. Všetky albumy vydané v edícii OPUS 100 sú nanovo remastrované z pôvodných štúdiových pásov.

Ukážku z Tlačovej správy OPUS-u pripravil **Martin GONO**, redaktor

Najnovšie z hudobnej kuchyne

Slovenskému speváko vi Tomášovi Bezdedovi sa darí v hudbe celkom fajn. V súčasnosti robí pieseň na Eurovision song contest a ďalší album. Na moju otázku, či už má i nový názov pre nový album mi odpovedal: *„No budem nad tým uvažovať veľmi vážne, lebo mi na tom záleží."*

Milý Tomáš, držím palce pri príprave tretieho albumu a verím, že bude opäť úspešný.

Tomáš je veľmi talentovaný spevák, ktorý síce začínal v SuperStar, ale jeho hudobná kariéra je už ďaleko za ňou. Dnes už môžeme tvrdiť, že sa stal profesionálnym spevákom slovenskej populárnej hudby.

Martin GONO

Uzávierka ďalšieho čísla Hlasu Krakovian 4/2009 je 4. decembra 2009.

Dopis čitateľa

Nedávno nám do redakcie prišiel zaujímavý list, reagujúci na článok v našich novinách, v nasledovnom znení: *„Dobrý den prajem z Dobrušky! Predajte prosim následujúci text pánom historikom Klčovi a Krupovi. V Hlasu Krakovian jsem se dočetl ve vašem článku o historii mojej rodnej obce (1875). Potešilo ma, že sa niekto o toto zaujíma. Já už jsem starý pán, takmer osmdesátiletý, bratr Michala Bučku, a o historiu som sa zaujímal už ako chlapec. Na chalupách našeho domu jsem našel starou rychtárskou truhlu a četl si v dokumentech. Zvláště ma zaujaly zápisy z let 1875-6. Už v tej dobe zasedala obecná rada v počtu asi 10 lidí.*

Notárom vtedy bol Lány Jozef. Jsou tam uvedeny výdaje obce za ruzné práce i poplatky bandúrom z Čachtíc, ktorí na konich každý týden k nám jezdili jako policajti.

Podrobněji to uvádím v kronice - Z nášho života, text ktorej najdete na internetu-webové stránky: www.myslenka.net odkaz geneologie. Jsou tam celkem tři kroniky i s rodokmeny, tohoto se tyka ta první se slovenským názvem.

Originály zápisů z truhly jsem predal p. starostovi Mihálikovi na Obecní úřad. Další zajímavostí ze života ve vesnici jsou natočeny na kazetach, zvláště zajímavá je od našeho souseda, nebohého Izidora Sedláka. Ak byste chtěli něco z kroniky použít v článku pro obecní časopis, dávam vám tímto plnou moc.

S pozdravem Alojz B u č k a Dobruška, Česká republika

V mene redakcie ďakujeme pánovi Alojzovi Bučkovi za zaujímavé postrehy a súhlas s použitím archívnych materiálov, ktorými sa budeme zaoberať.

-r-

Editorial

Milí priatelia, prinášame vám ďalšie nové číslo HLAS-u Krakovian. Po pekných slnečných a letných dňoch k nám opäť zavíta pani Jeseň spolu s pani Zimou. Tá prvá pani k nám vkročí pod rúškom chladnejších i skôr končiacich dní, ale ako istú kompenzáciu za končiace Leto nám poskytne nádhernú paletu ihravých farieb. Pani Zima ju potom odeje svojím dychom zimy do bieleho plášťa plného trblietajúcich sa snehových vločiek a bohatej snehovej nádielky. Skrátka, opäť k nám zavíta tradičný koloryt typický pre záver toho-ktorého kalendárneho roku. Príbeh ako vystrihnutý zo známeho legendárneho rozprávkového príbehu o Snehuľke a siedmich trpaslíkoch.

V našej obci je záver roka tradične bohatý na nespočetné množstvo kultúrno-spoločenských aktivít, a nielen tých. Často sa stretávame s názorom, že máme čo ponúknuť návštevníkom našej obce. Tento fakt nás nesporne veľmi teší. Tak, privítajme toto obdobie s otvorenou náručou...

Martin GONO, október 2010